

เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม

ปัจจัยทำนายการเข้าถึงบริการสุขภาพที่มีผลต่อคุณภาพชีวิต
ด้านสุขภาพของแรงงานต่างด้าวชาวเมียนมาร์
ในสถานประกอบการ อำเภอบางปะอิน
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

PREDICTIVE FACTORS OF ACCESS TO HEALTH SERVICE
EFFECTING ON THE HEALTH-RELATED QUALITY OF LIFE
OF MYANMAR MIGRANT WORKERS IN THE WORKPLACE,
BANG PA-IN AYUTTHAYA PROVINCE

ขวัญมนัส พรรณสุผล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

พ.ศ. 2558

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

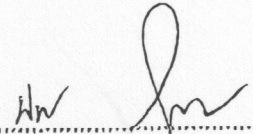
ปัจจัยทำนายการเข้าถึงบริการสุขภาพที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพของแรงงานต่างด้าว
ชาวเมียนมาร์ในสถานประกอบการ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
PREDICTIVE FACTORS OF ACCESS TO HEALTH SERVICE EFFECTING ON THE
HEALTH-RELATED QUALITY OF LIFE OF MYANMAR MIGRANT WORKERS IN
THE WORKPLACE, BANG PA-IN AYUTTHAYA PROVINCE

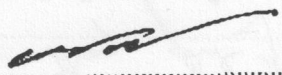
ขวัญมนัส พรรณสุผล

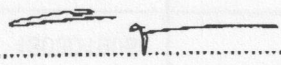
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ตรวจสอบและอนุมัติให้
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

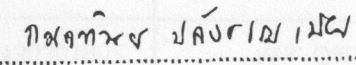
หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน)

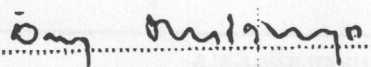
เมื่อวันที่ 26 เมษายน พ.ศ. 2558

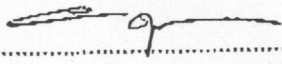

.....
อาจารย์ ดร.นพ.สุธีร์ รัตนขมงคกุล
ประธานกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

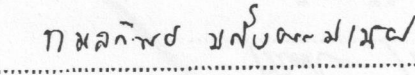

.....
รองศาสตราจารย์ ดร.จริยาวัตร คมพยัคฆ์
กรรมการ

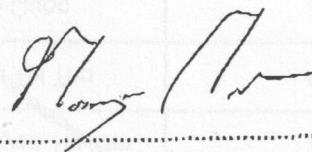

.....
รองศาสตราจารย์ ดร.วนิดา ดุรงค์ฤทธิชัย
กรรมการ

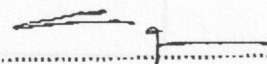

.....
อาจารย์ ดร.กมลทิพย์ ขลังธรรมเนียม
กรรมการ

.....
รองศาสตราจารย์อัสยา จันทรวินยานุชิต
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

.....
รองศาสตราจารย์ ดร.วนิดา ดุรงค์ฤทธิชัย
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

.....
อาจารย์ ดร.กมลทิพย์ ขลังธรรมเนียม
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

.....
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีศักดิ์ กสิผล
ประธานหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
(การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน)

.....
รองศาสตราจารย์ ดร.วนิดา ดุรงค์ฤทธิชัย
คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์

ปัจจัยทำนายการเข้าถึงบริการสุขภาพที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพของแรงงานต่างด้าว
ชาวเมียนมาร์ในสถานประกอบการ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ขวัญมนัส พรรณสุผล 534067

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: วนิดา ศุภรงค์ฤทธิชัย, ส.ด. (การพยาบาลสาธารณสุข)

กมลทิพย์ ชลัษฐธรรมเนียม, ป.ด. (การพยาบาล)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาภาคตัดขวาง มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาปัจจัยทำนายการเข้าถึงบริการสุขภาพ ประกอบด้วย สวัสดิการสุขภาพ ความเชื่อสุขภาพ และการรับรู้การเข้าถึงบริการสุขภาพที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของแรงงานต่างด้าวชาวเมียนมาร์ กลุ่มตัวอย่างเป็นแรงงานต่างด้าวชาวเมียนมาร์ที่ทำงานในสถานประกอบการอำเภอ บางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 334 คน เครื่องมือเป็นแบบสอบถามตรวจสอบความมั่นคงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน และหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาคได้ 0.728 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษา พบว่าแรงงานต่างด้าวชาวเมียนมาร์ส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย ร้อยละ 72.50 อายุเฉลี่ย 27.78 ปี ร้อยละ 78.40 มีเชื้อชาติพม่า ร้อยละ 61.70 สถานภาพสมรสโสด ร้อยละ 48.20 ไม่เคยเรียนหนังสือ รายได้สุทธิเฉลี่ย 10,047.60 บาทต่อเดือน ระยะเวลาที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยเฉลี่ย 3.04 ปี ในระยะเวลา 3 เดือนที่ผ่านมา ร้อยละ 40.70 มีอาการเจ็บป่วย ร้อยละ 68.60 ต้องการไปรับการรักษา ณ สถานบริการสุขภาพ ร้อยละ 58.10 มีบัตรประกันสังคม ร้อยละ 56.60 ไปรับบริการที่สถานบริการสุขภาพ เพราะอยู่ใกล้ที่พักอาศัย เมื่อเริ่มเจ็บป่วยส่วนใหญ่และเจ็บป่วยรุนแรง แรงงานเลือกไปรับบริการจากโรงพยาบาลของรัฐเป็นลำดับแรก คิดเป็นร้อยละ 45.21 และ 59.28 มีความเชื่อสุขภาพในภาพรวมระดับปานกลาง ($\bar{X}$ =3.41, S.D.=.895) รับรู้การเข้าถึงบริการสุขภาพในภาพรวมระดับปานกลาง ($\bar{X}$ =3.36, S.D.=.390) มีคะแนนคุณภาพชีวิตในภาพรวมระดับปานกลาง ($\bar{X}$ =3.50, S.D.=.407) และพบว่า การรับรู้สิทธิบริการสุขภาพและการสื่อสารข้อมูลสุขภาพ สามารถร่วมกันทำนายคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพของแรงงานต่างด้าว ร้อยละ 28.80 (Adj. R^2 =0.288) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา คือ พยาบาลเวชปฏิบัติชุมชนหรือพยาบาลที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับแรงงานต่างด้าว ควรนำปัจจัยทำนายการเข้าถึงบริการสุขภาพที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพไปสร้างความเข้าใจให้หน่วยงานที่รับผิดชอบหรือผู้เกี่ยวข้องในชุมชน องค์กรท้องถิ่น สถานประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้แรงงานต่างด้าวรับรู้สิทธิทางสุขภาพของตนเอง ด้วยการสื่อสารช่องทางประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ เช่น สื่อบุคคล สื่อ อิเล็กทรอนิกส์ ที่ผสมผสานวัฒนธรรมความเชื่อเดิมอย่างเหมาะสม รวมทั้งศึกษาปัจจัยความต่างทางวัฒนธรรมเพิ่มเติม หรือประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีอื่น ๆ ในการทำความเข้าใจคุณภาพชีวิตของแรงงานต่างด้าวให้ลึกซึ้งขึ้น

คำสำคัญ: การเข้าถึงบริการสุขภาพ คุณภาพชีวิต แรงงานต่างด้าว

PREDICTIVE FACTORS OF ACCESS TO HEALTH SERVICE EFFECTING ON THE HEALTH-RELATED
QUALITY OF LIFE OF MYANMAR MIGRANT WORKERS IN THE WORKPLACE, BANG PA-IN
AYUTTHAYA PROVINCE

KWUNMANUS PANSUPHOL 534067

MASTER OF NURSING SCIENCE (COMMUNITY NURSE PRACTITIONER)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: VANIDA DURONGRITICHAI, Dr.P.H. (PUBLIC HEALTH NURSING)

KAMONTIP KHUNGTUMNEAM, Ph.D. (NURSING)

ABSTRACT

The objective of this cross-sectional study was aimed to identify the predictive factors of access to health services that affect the health-related quality of life of Myanmar migrants workers, including health welfare, health belief and perceived access to health services that affect the health related quality of life of Myanmar migrant workers who worked for the companies in Bang Pa-in, Ayutthaya Province. In this study, the samples included 334 Myanmar migrant workers. To collect data, the questionnaires with content validated by three experts were used ; Cronbach's alpha coefficient was 0.728. Data analysis was performed using mean, standard deviation and coefficient of multiple regression analysis.

The results showed that Myanmar migrant workers mainly were male (72.50 percent), overage age of 27.78 years. (78.40 percent), Burmese (61.70 percent), single (48.20 percent), illiterate, net monthly average income was 10,047.06 bath, and average length of staying in Thailand was 3.04 year. Over the past three months, they reported getting sick (40.70), needs a treatment at medical facilities (68.60), hold a social security card (58.10), and were given health service at medical clinic nearby their residential house (56.60 percent). At onset of sickness or severe illness, they went to the state hospital first (45.21 percent and 59.28, respectively). Overall, the reported of health belief ($\bar{X}$ =3.41, S.D.=.895), perceived access to heath services ($\bar{X}$ =3.36, S.D.=.390), and health related quality of life scored were moderate ($\bar{X}$ =3.50, SD=.407), respectively. In addition, it found that the perceived access to health services and health information communications were predictive of the health related quality of life of Myanmar migrants by 28.80 per cent (Adj. R^2 = 0.288) at the statistical significance of level 05.

For further investigation, the recommendation include that community nurse practitioners or nurses involving alien workers should take the predictive factors of the access to health services that affect the health related quality of to encourage the responsible agencies or involved persons in the community, local organizations, both public and private corporations to understand that the alien workers can recognize their own right of healthcare through various relation media such as personal media, electronic media in which traditional belief is incorporated properly, as well as the cultural difference dimension or other theoretical applications to understand more deeply about the lives of migrant workers.

Keywords: Access to health service, Migrant workers, Health- related quality of life

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.วนิดา ดุรงค์ฤทธิชัย อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ ดร.กมลทิพย์ ขลังธรรมเนียม อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ได้เสียสละเวลา ให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ รวมทั้ง อาจารย์ ดร.นพ.สุธีร์ รัตนะมงคลกุล ประธานคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และรองศาสตราจารย์ ดร.จริยาวัตร คมพโยคย์ กรรมการสอบป้องกัน วิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย ทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้ได้รับความสมบูรณ์ ครบถ้วน

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ผู้วิจัย และเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัยทุกท่านที่คอยช่วยเหลือและดูแล ผู้วิจัยในขณะศึกษาตลอดจนจบหลักสูตร

ขอขอบพระคุณท่านนายอำเภอ ปลัดอำเภอบางปะอิน นายกเทศบาลและอาสาสมัคร สาธารณสุข เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลบางปะอิน สถานประกอบการ หัวหน้างานและกลุ่มตัวอย่างทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลืออย่างดีในการเก็บข้อมูล ส่งผลให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการวิจัยจนสำเร็จลุล่วงไป ด้วยดี

ท้ายที่สุดขอกราบขอบพระคุณบุพการี ครูอาจารย์และครอบครัวที่ได้ให้กำลังใจอย่างเสมอมา ผู้วิจัยคาดหวังว่าวิทยานิพนธ์เรื่องนี้จะประโยชน์ต่อหน่วยงานด้านการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขวัญมนัส พรรณสุผล